

Folkekirke & Religionsmøde

Årsberetning

2020

Læs om F&R's
arbejdsområder og
nye organisering

Indholdsfortegnelse

Kristent-Muslimsk Samtaleforum	3
Åbn dine ører for religionsmødeR	4
Nedslag i 2020	5
Programmer fra arrangementer 2020	6
Folkekirke & Religionsmøde-nyhedsbreve	8
Programmer fra eksterne konferencer 2020.....	10
Folkekirke & Religionsmøde med ny organisering	11
Ny organisering af Folkekirke & Religionsmøde	11
Organisationsdiagram for F&R	12
Forretningsudvalgets sammensætning	13

Kristent-Muslimsk Samtaleforum

I løbet af året har vi som konsekvens af corona dygtiggjort os i digitalt samvær, og denne kompetence udnyttede vi på årets Kristent-Muslimsk Samtaleforum, som blev gennemført digitalt.

Årets tema "Religiøsitet og faglighed i velfærdssamfundet" synes særligt relevant i en tid, hvor både velfærdssystem og religiøsitet har været på overarbejde. Den særlige, skræmmende tid er også en påmindelse om, hvad religiøsitet og velfærdssystem betyder, skelnen og sammenhæng har fået nye vinkler og eksempler. Konferencen var opdelt i to afdelinger, hvor religiøsitet blev sat i spil ift. henholdsvis uddannelsessektor og sundhedssektor.

På dagen åbnede vi for spørgsmålet om, hvordan man bidrager med både sin faglighed og sin tro på tværs af samfundets sektorer.

TEMA 1: RELIGIØSITET OG FAGLIGHED I UDDANNELSESSEKTOREN

"DET ER MENNESKETS OPGAVE AT BLIVE MENNESKE"

Oplæg ved Peter Franklin, skoleleder ved Institut Sankt Joseph

"RELIGIØSE FRISKOLER OG TIDENS UDFORDRINGER: DANNELSE, CORONA OG SEKULARISME"

Oplæg ved Henrik Abdulhamid Sørensen, Selam Privatskole

TEMA 2: RELIGIØSITET OG FAGLIGHED I SUNDHEDSSEKTOREN

"PSYKOLOGI OG MUSLIMSK TRO - ET KONSTRUKTIVT SAMSPIL"

Oplæg ved Abidah Ashraf, overlæge med speciale i psykiatri, Region Hovedstaden

"PSYKOLOGI OG KRISTEN TRO - ET LOVENDE SAMARBEJDE"

Oplæg ved Peter Damgaard-Hansen, psykolog

Åbn dine ører for religionsmøder

I år har F&R udgivet en række podcast, hvor mennesker, som på forskellige måder interesserer sig for religionsmødet, deler deres holdninger og erfaringer. I podcastene udgivet i år, sætter vi fokus på spiritualitet gennem interviews med personer, som på forskellig vis arbejder inden for dette felt. Podcastene går derfor også i 'samtale med hinanden'.

Danmark er i dag et land med mange religioner og livssyn. Det påvirker både samfund og kirke. Lyt med når meningsdannere og engagerede i religionsmødet deler erfaringer og holdninger.

F&R PODCAST

anchor.fm/religionsmoede

Yoga i kirken. En nådespraksis

For yogainstruktør Hanna Smidt er yogaen en praksis, der åbner for kropslige erfaringer af det kristendommen også med ord forkynder, nemlig nåde. Lyt til podcasten for at komme tæt på Hannas egen oplevelse med yoga der er mundet ud i hendes ønske om at bygge menighed med yoga i kirken.

Notto Thelle om hverdagsdialog og multiple belonging

Hvad er religionsdialog og hvad er dens formål? Lyt til teolog, præst og professor emeritus Notto Thelle, der beskriver hverdagsdialog og multiple belonging.

Folkekirken og åndeligt søgende

Åndeligt søgende, hvad vil det egentlig sige og hvor mange åndeligt søgende er der i Danmark? Miriam Florez, stiftspræst for åndeligt søgende ved Ribe Stift, fortæller om de åndeligt søgendes relation til folkekirken.

Svensk ærkebiskop om 5 farlige samfundstendenser

Hvad er de presserende udfordringer samfundet står i? Ærkebiskop Antje Jackelén taler om fem farlige P'er: Polarisering, populisme, protektionisme, post-sandhed og patriarkat. Læs og lyt til F&R's interview her.

IMAM. PRÆST. KVINDE.

Hvordan er det at være kvinde i en tradition, hvor mænd plejer at have lederrollen? Lyt til imam Sherin Khanen og præst Eva Holmgård i en samtale om at være kvindelig, religiøs leder. Moderator er journalist Gertrud Højlund. Samtalen foregik ved Folkemødet 2019.

Når religionsmødet flytter ind i kirkerummet

Interview med skandinaviske præster om ritualer og sjælesorg, når familier med blandede baggrunde efterspørger visdom og begravelse. Hvad siger præsten ja til når familien for eksempel beder om inddragelse af andre religiøse traditioner? Interviewene blev lavet på Skandinavisk Religionsdialog Konference 2018.

Frihed og forhold

Hvilken betydning vil et eventuelt forbud imod omskærelse have for forståelsen af det samfund vi lever i? To jurister og en filosof deltager i paneldebatten, hvor de giver bud på de grundlæggende argumenter for religionsfrihed og grænserne mellem hvad familien og staten skal bestemme. Debatten foregik Folkemødet 2018.

Grænserne i trosområdet

Muslimske og kristne ledere mødes til samtale om egen tro og den andens tro og frelse. Hvad tror kristne om muslimers frelse og hvad tror muslimer om kristnes frelse? Interviewene blev lavet på Conference for kristne og muslimske ledere i Danmark 2018.

I podcastet med [Notto Thelle](#), giver han indblik i, hvordan religionsmødet er rykket ind i egne miljøer eller ligefrem i dialoger med os selv: Hvordan forholder vi os til nye formater som f.eks. interreligiøse gudstjenester og yogagudstjenester? Et eksempel på hvordan yoga i kirken fungerer i praksis, giver [Hanna Smidt](#) indblik i, når hun fortæller om sit arbejde som yogalærer i kirker. Hun fortæller om, hvordan yoga og kirke 'rimer på hinanden', fordi yogaen giver ro og åndelige følelser. Også stiftspræst for åndeligt søgende [Miriam Florez](#) betoner, at 'de andre' ikke bare er nogle, der kommer, men også noget, der trænger sig på indefra. Hun ønsker at møde og vejlede de 40% af befolkningen, der søger en åndelig praksis uden for folkekirken, og som mærker en åndelig længsel. Hør, hvordan Miriam arbejder med at udvikle en ny, åben spiritualitet i folkekirken uden at tabe det lutherske arvegods [her](#).

Nedslag i 2020

Året har båret præg af færre fysiske møder, og en opprioritering af digitalt samvær. Hos F&R arbejdede vi med at skabe nærvær og refleksion på digitale platforme som webinarer,

- Vi afholdt **SAMTALEDAG** med et begrænset antal deltagende i Tingbjerg d. 6. oktober 2020. Her talte vi om, hvilke udfordringer og begrænsninger, folkekirken oplever, hvor den er minoritet. Inden arrangementet blev der afholdt 5 webinarer. I det nye år er der planlagt besøg i Ishøj (25. august), Esbjerg (2. september), Gladsaxe-Herlev (8. september) og Svendborg (uge 39).
- F&R faciliterer **NETVÆRK FOR YOGA I KIRKEN**, hvor der holdes faglige oplæg og erfaringsdeles. Første møde foretog d. 20. oktober som et webinar, hvor Nicolaj Stubbe Hørlyck og Pia Jønsson fortalte om Brørsons' sorggruppe, der kombinerer samtale og meditativ yoga.
- I løbet af 2020 har vi udgivet en række **ARTIKLER**.
 - I ["ÉN KÆMPE og mangfoldig lilleputter"](#) bruger Birgitte Schepelern minoritetsbegrebet som en mulig refleksionsprisme. Denne prisme kan bruges til at stille spørgsmål til kirkens virke, og hvordan den afviger fra andre sekulære normer og religiøse traditioner.
 - I forbindelse med KMS udgav vi i samarbejde med Sameksistens to artikler, der belyste dette års tema "Religiøsitet og faglighed i velfærdssamfundet". I [Her skal eleverne blive klogere på sig selv til glæde for medmennesket](#) udtaler skoleleder Peter Franklin fra Institut Sankt Joseph sig om, hvordan de møder alle elever uden facit -

nyhedsbreve og artikler. Nedenfor ses en række af de aktiviteter, som vi gennemførte i 2020.

uanset tro og religiøs tilhørsforhold. Her er opgaven at gøre eleverne klogere på sig selv, til glæde for medmennesket. I [Samfundet bør vise tillid til religiøse medarbejdere](#) fortæller overlæge Abidah Ashraf, hvordan man balancerer at være troende og faglig på samme tid. Den religiøse overbevisning behøver ikke at stå i kontrast til ens faglighed.

Begge artikler er skrevet af Svend Løbner.

Kristent-Muslimsk Samtaleforum blev i år gennemført digitalt. Årets tema var "Religiøsitet og faglighed i velfærdssamfundet". Vi talte om, hvordan man balancerer tro og faglighed i forskellige sektorer i samfundet. Artiklerne nævnt ovenfor udspringer af arbejdet med KMS.

- Deltagelse på en række eksterne konferencer som KEEPING OUR HUMANITY, INTERNORDISK KONFERENS I MALMÖ og DANSKERNES DØD I FORANDRING.
- Deltagelse i arbejdsgruppen Tro på tværs, Roskilde, Himmelske Dage 2022.
- Planlægning af programmet for Folkekirkens telt til Folkemødet.
- Deltagelse i stiftrådsmøder i København, Ribe, Lolland-Falster og Viborg.
- Vi præsenterer F&R for de studerende på Pastoralseminarieuddannelsen i København. I 2021 i april.

Programmer fra arrangementer 2020

I 2020 fortsatte vi faciliteringen af netværket **YOGA I KIRKEN**.

NETVÆRK FOR YOGA I KIRKEN

Program for webinarer i efteråret 2020

I en tid hvor vi får svært ved at mødes så uhindret som vi er vant til, så rykker vi sammen på en ny måde ved at mødes på webinarer i Netværket for Yoga i kirken.

PROGRAMMET FOR EFTERÅRET 2020 SER SÅLEDES UD:

20. okt.: **BRORSONS KIRKENS SORGGRUPPE**. Nicolaj Stubbe Hørlyck og Pia Jønsson arbejder med sorggrupper, hvor Yinmind står centralt i samværet. Nicolaj og Pia præsenterer os for hvad meningen er med at koble sorggrupper og Yinmind og derefter er der mulighed for at stille spørgsmål og samtale ud fra oplægget. (Oplæg ½ time/samtale ½ time)

28. okt.: **GITTE BECHSGAARD FRA VIDYA INSTITUTE INTERNATIONAL, TORONTO**. Gitte Bechsgaard har udgivet bogen *The Gift of Consciousness: Patanjali's Yoga Sutras* på baggrund af sin Ph.d. *The Yoga Sutras on Patanjali*. (Oplæg 45 min/samtale 15 min)

5. nov.: **KAROLINE ASTRUP, ASKER KIRKE I NORGE** (oplæg ½ time/samtale ½ time) Karoline deler sine erfaringer med at oprette en yoga-konfirmandlinje og fortæller om den stærke kritik af 'yoga i kirken', hun har mødt i Norge.

12. nov.: **DIGITALISERING AF YOGA V. NETE ENNGAARD** (oplæg 45 min/samtale 15 min.) Med udgangspunkt i undersøgelsen *Folkekirken og corona* diskuteres hvilken betydning digitaliseringen har for fællesskabsstiftelsen, når det drejer sig om gudstjenester, menighedsrådsmøder og sociale aktiviteter. Hvad betyder det særligt for yoga i kirken, at samværet og instruktionen bliver gjort digital?

Alle præster og instruktører, som tilbyder yoga i kirken, er velkomne i netværket. Henvendelse til Ane Kirstine Brandt på akbr@km.dk.

I 2020 arrangerede vi sammen med Migrantsamarbejdet en række webinarer og en samtaledag om **FOLKEKIRKEN SOM MINORITET**. På webinarerne besøgte vi Tingbjerg, Ishøj, Høje Gladsaxe, Esbjerg, Svendborg, Gellerup – en digital rundrejse i Danmark.

FOLKEKIRKEN SOM MINORITET

Folkekirke & Religionsmøde og Folkekirkens Migrantsamarbejde inviterer præster, andre ansatte og menighedsrådsmedlemmer til en samtaledag, tirsdag den 6. oktober, hvor vi sætter fokus på, hvordan folkekirkens identitet udvikler sig, når sognets demografi ændres. En samtaledag, hvor vi deler viden og idéer om at være minoritets-folkekirke.

Hvordan er man sognekirke i et lokalsamfund, hvor folkekirken er én minoritet blandt andre minoriteter? Hvilke erfaringer findes for samarbejde mellem kommune og folkekirke? Hvordan er forskellige religioner og livssyn i spil i hverdagen? Og hvad forventer minoriteter sig af folkekirken? Med andre ord, hvad det vil sige at være folkets kirke?

PROGRAM

OPLEVELSER AF AT VÆRE MINORITET I DANMARK V. LEKTOR BIRGITTE SCHEPELERN JOHANSEN, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Samtaleborde med deltagelse fra kommunen, skolen og religiøse minoriteter

Bord 1: Daniel Rezaei, imam, bestyrelsesformand Fatemiyun

Bord 2: Franz Igwebuikwe, den katolske menighed i Vor Frue og Skt. Antoni Sogn

Bord 3: Gert Korvig, leder for helhedsplan for Tingbjerg

Bord 4: Hind Ouhnia, aktiv i foreningslivet i Tingbjerg

Bord 5: Marco Damgaard, skoleleder ved Tingbjerg Skole

Folkekirke & Religionsmøde-nyhedsbreve

I år har vi opprioriteret vores **NYHEDSBREVE**, som – udover at fortælle om F&R's egne arrangementer, podcast og aktiviteter – også inspirerer til læsning og podcast, der behandler religion og spiritualitet. Klik på det enkelte nyhedsbrev, hvis du har lyst til at læse med. Tilmeld dig til nyhedsbrevet [her](#).

Podcast om yoga i kirken: At bygge menighed med nådes-praksis

For yogalærer Hanna Smidt er yoga en praksis, der forkynder nåden gennem kropslige erfaringer.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

ÉN KÆMPE og mangfoldige lilleputter

Lektor ved Københavns Universitet Birgitte Schappelern Johansen er minoritetsforsker med en religionssociologisk baggrund. Hun har skrevet "ÉN KÆMPE og mangfoldige lilleputter" til F&R om at være minoritet og hvilke positioneringsmuligheder man har som religiøs minoritet i Danmark.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Podcast om hverdags-dialog og multiple belonging

Hvad er religionsdialog, og hvad er dens formål? Lyt til F&R's podcast, hvor teolog, præst og professor emeritus Notto Thelle beskriver hverdagsdialog og multiple belonging.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Folkekirken som minoritet, SPOT #1 Tingbjerg

Webinar arrangeret af Folkekirken Migrantsamarbejde og Folkekirke & Religionsmøde, og er første af en række åbne online fortællinger, der vil føre til en samtale i efteråret 2020.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

ALLE MAND PÅ DÆK!

Der bliver kaldt på alle kræfter, når kriser rammer. Nogen har ekstra travlt, og andre har for meget tid og for lidt mening.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

MÅSKE PÅSKE

2. april 2020

Vi går en virtuel påske i møde, men der er hjælp at hente her.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Førstehjælp til fordybelse

24. marts 2020

Har du haft for travlt til at fordybe dig? Så har du måske muligheden i disse dage.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Mens vi venter på foråret...

16. marts 2020

Nu hvor vi skal håndtere #fellesolen og #ståsammenvedståspret hver især, tilbyder vi fra F&R en række podcasts, som I kan fordybe jer i fra sofaen eller under vandringer i naturen.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Det sker i Skandinavien

24. februar 2020

Få et indblik i udgivelser og tiltag fra vores naboer.

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

Folkekirken som minoritet

31. januar 2020

Folkekirke & Religionsmøde inviterer sammen med Folkekirken Migrantsamarbejde til en samtale i Tingbjerg. Hvilke udfordringer og muligheder har folkekirken, når den er en numerisk minoritet?

[Læs nyhedsbrevet her >](#)

ALLE MAND PÅ DÆK!

For ganske kort tid siden skulle 'alle mand på dæk'. Særligt de sundhedsfaglige var og er i front. Men med 'alle mænd på dæk', ønsker vi også at betone de andre fagligheder, som spiller centrale roller i vores samfund. Se nyhedsbrevet fra maj.

Denne krise er defineret som en sundhedskrise, fordi den er en trussel imod befolkningens sundhed. Men krisen truer ikke alene helbredet, og når kriser vælter ind over os, skal vi alle hjælpe til. I mange dage og uger har vi hørt beskrevet, hvordan sundhedsprofessionelle har reddet os fra en virus, der var i fare for at løbe løbsk. Og vi har i Danmark rettet os efter sundhedsforeskrifter i hidtil uset omfang. Vi har hørt på økonomer, som prøver at tage bestik af situationen og regne ud, hvordan det kommer til at gå, og på politikere som fortæller, hvordan vi skal tilpasse os en ny situation.

Men 'alle mand på dæk' betyder også alle de andre fagligheder frem i lyset. Et samfund består ikke alene af sundhedsfagligt og økonomisk frontpersonel, men også af alle de andre erfaringer og vidensområder, vi plejer at have i spil, og som bidrager til et hele. Efter en undtagelsestilstand med skræmt adfærd og med husholdningssprit til at værgе for sig er vi parate til at lytte til alle de andre stemmer, som også spiller vigtige roller.

Kunstnere
Civilsamfund
Pædagoger og lærere
Kirken og tros- og livssynssamfund
Historikere
Sociologer

De skal hjælpe os med at forstå de mange sider af vores liv – som ikke dækkes af sundhedsfaglighed og økonomi. Et af de steder hvor du kan høre coronatiden forstået i lyset af kristent livssyn, er podcasten fra Aalborg Stift; '[Tro, håb og corona](#)'. Her har du mulighed for at høre, hvordan håb, mod og tillid bliver til virkelighed i erfaringen af kontroltab, meningsløshed, isolation og frygt.

Miriam Florez, stiftspræst for åndeligt søgende, nævner ikke Coronakrisen med ét ord. Hvad åndeligt søgende søger efter, hvad der er vigtigt at rumme som kirke og om folkekirkens lutherske arv – alt det fortæller hun om i [F&Rs nyeste podcast](#). Dermed bliver hendes beskrivelse en mulighed for i disse dage at lytte indad og udad, også i coronatider.

De bedste hilsner
Ane Kirstine Brandt - konstitueret generalsekretær F&R.

Læs mere om Miriam Florez' arbejde

www.miriamflorez.dk

[Lyt til podcasten her >](#)

Tilmeld dig til nyhedsbrevet [her](#).

Programmer fra eksterne konferencer 2020

Se eller gense programmerne fra de eksterne konferencer, vi har deltaget i dette år.

A WORLD OF NEIGHBOURS

I januar 2020 afholdtes konferencen [Keeping Our Humanity – For We Were Strangers Once](#) i Malmö under ledelse af ærkebiskop Angie Jackelén. Der deltog omkring 70 deltagere fra en række europæiske lande.

INTERNORDISK KONFERENS

10.-12. februar 2020, Kyrkans Hus in Malmö

ANNE HEGE GRUNG **“GENDER JUSTICE IN NORDIC INTER-RELIGIOUS DIALOGUES: IMAGINING A SHARED FUTURE”**. Anne Hege Grung is associate professor in interreligious studies at the Faculty of Theology, University of Oslo. She has worked on questions on Interreligious dialogue and gender in Norway and beyond as a scholar and an activist for more than twenty years.

DAVID THURFJELL **“THE POST-LUTHERAN MINDSET AND THE PARADOX OF SCANDINAVIAN SECULARITY”** David Thurfjell, professor in the Study of Religions at Södertörn University, and author of *Det gudlösa folket*, lectures on the historical and discursive turns that created the religious ambiguities of contemporary Scandinavians.

BISHOP JOHAN TYRBERG **“THE DIOCESE OF LUND AND THE RESPONSIBILITY IN INTER-FAITH RELATIONS”**. Johan Tyrberg is the Bishop of Lund Diocese. He wants the church to be noticed and leave an imprint throughout society. He has chosen “Salt of the Earth” as his motto (Matt. 5:13). The idea is that God’s people are to mix with their surroundings. Mixed in like salt, and noticeable like salt.

KRISTINA HELGESSON KJELLIN **“POWER, RECIPROCITY AND THE COMPLEXITY OF THE GIFT – DIVERSITY WORK IN THE CHURCH OF SWEDEN”**. Kristina Helgesson Kjellin is researcher in anthropology at the Church of Sweden Research Department. Her research areas are migration, the role of the church in a culturally and religiously diverse society, mission.

MOSHE DAVID HACOEN & SALAHUDDIN BARAKAT (amanah) **“MINORITIES – THEIR POWER AND RESPONSIBILITY IN INTERFAITH RELATIONS”**. Moshe David Hacoen is serving as the rabbi at the synagogue in Malmö, with a special interest of Jewish spirituality. Salahuddin Barakat is a Swedish imam, teaching at Islamakademin. They are representatives of Amanah; a Jewish-Muslim bridge building project in Malmö. The name has similar meanings in both Hebrew and Arabic, referring to faith, reliance and safeness.

Folkekirke & Religionsmøde med ny organisering

Ny organisering af Folkekirke & Religionsmøde

Med fast bevilling og ny organisering har stiftssamarbejdet Folkekirke & Religionsmøde fundet sin endelige form.

Af Kirsten Weiss Mose

- Det organisatoriske har fyldt meget det sidste år. Og selvom arbejdet med at styrke religionsmøderne bestemt ikke har ligget stille, er der mange opgaver, der nu kan få luft under vingerne. Jeg glæder mig til at tage fat på opgaverne sammen med forretningsudvalget, siger Ane Kirstine Brandt, der er konstitueret generalsekretær i Folkekirke & Religionsmøde, og som for tiden udgør eneste fastansatte medarbejder i sekretariatet.

I 2002 blev stiftssamarbejdet Folkekirke & Religionsmøde etableret som et fælles projekt for 8 ud af 10 stifter i folkekirken. Sekretariatet blev finansieret af stiftsrådene i de deltagende stifter, som hver havde to repræsentanter siddende i bestyrelsen.

Nu har en ny organisering fundet sin form: Alle landets biskopper indgår i et samarbejde om Folkekirke & Religionsmøde, som administrativt knyttes til Københavns Stift. Et forretningsudvalg med 10 medlemmer, udpeget af biskopperne, fastlægger de faglige retningslinjer og mål. Der bliver også etableret en gruppe, udpeget af stiftsrådene, som en gang om året skal mødes med forretningsudvalget og komme med input til forretningsudvalgets beslutninger for Folkekirke & Religionsmødes arbejde.

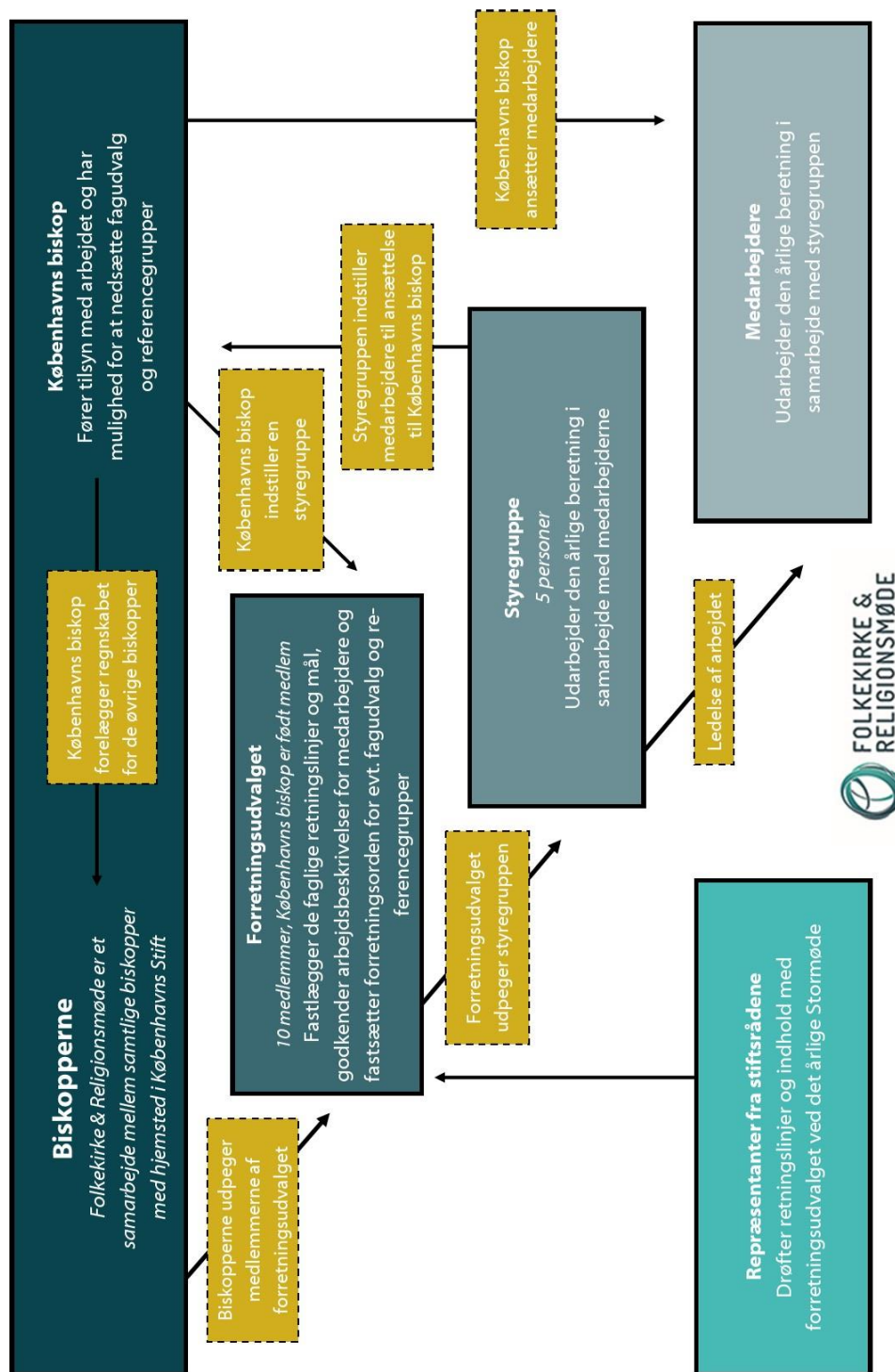
Samtidig med den nye organisering er faldet på plads, modtog Ane Kirstine Brandt beskeden om, at Folkekirke & Religionsmøde er blevet en fast del af Fællesfondens budget.

- Vi er super glade for bevillingen. Den gør det muligt at fortsætte vores arbejde på samme niveau, som vi har ligget på hidtil. Jeg ser det også som en blåstempling af vores nye organisering, siger en glad Ane Kirstine Brandt.

Læs mere om den nye organisering i ["Folkekirke & Religionsmøde får ny bevilling"](#) på Kirke.dk

Organisationsdiagram for F&R

FOLKEKIRKE & RELIGIONSMØDE

Forretningsudvalgets sammensætning

Thomas Bro Wormslev Jakobsen

Aalborg Stift

Mail: tja@km.dk

Kristine Jersin

Viborg Stift

Mail: krje@km.dk

Niels Hviid

Aarhus Stift

Mail: nihv@km.dk

Kirsten Münster

Haderslev Stift

Mail: kim@km.dk

Egil Hvid-Olsen

Ribe Stift

Mail: eho@km.dk

Mai Bjerregaard Andersen

Fyens Stift

Mail: maib@km.dk

Jesper Vigant Madsen

Lolland-Falster Stift

Mail: jvm@km.dk

Sarah Krøger Ziethen

Roskilde Stift

Mail: scz@km.dk

Jørgen Degn Bjerrum

Helsingør Stift

Mail: jdbj@km.dk

Peter Skov-Jakobsen

Københavns Stift

Mail: pesj@km.dk

Vedtægter for

Samarbejde mellem biskopperne benævnt "Folkekirke og Religionsmøde"

Deltagere, formål, hjemsted mv.

- §1. "Folkekirke og Religionsmøde" er et samarbejde mellem biskopperne.
- §2 Samarbejdets formål er, med udgangspunkt i evangeliets forkyndelse, at styrke den danske folkekirkes møde med andre religioner i Danmark, herunder ved opsøgende arbejde. I dette arbejde indgår blandt andet følgende elementer:
- at oprette en videns- og idébank om religionsmøde
 - at opbygge netværk blandt lokale ressourcepersoner i de 10 stifter, fx de lokale stiftsudvalg og vedligeholde disse
 - at kvalificere religionsmøder for fagprofessionelle, politikere og civilsamfundsaktører
 - at etablere netværk med andre religioner
 - at etablere netværk mellem ansatte og frivillige i folkekirken og opkvalificere ansatte og frivillige til religionsmødet
 - at udvikle dialogskabende materialer og redskaber til praksisrefleksion.
- Stk. 2. Samarbejdets opgaver er nærmere beskrevet i vedlagte forståelsespapir.
- §3 Samarbejdets hjemsted er København og biskoppen over Københavns Stift har tilsyn med arbejdet.

Finansiering, budget, regnskab, forretningsudvalg mv.

- §4 Samarbejdet finansieres ved bevillinger fra fællesfonden. Biskoppen over Københavns Stift udarbejder parallelt med stiftsadministrationen et budgetforslag, der forelægges de øvrige biskopper. Regnskab for Folkekirke og Religionsmøde udarbejdes som biregnskab til Københavns Stifts årsregnskab. Forinden regnskabet afleveres skal det være forelagt de øvrige biskopper.
- Stk. 2. Budget og regnskab aflægges i henhold til bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden.
- §5 Hver biskop udpeger 1 medlem til forretningsudvalget. Biskoppen over Københavns Stift er imidlertid født medlem af forretningsudvalget, der består af 10 medlemmer. Funktionsperioden for forretningsudvalget følger funktionsperioden for stiftsrådene.
- Stk. 2. Forretningsudvalget vælger en formand blandt medlemmerne.
- Stk. 3. Forretningsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

- Stk. 4. Forretningsudvalget afholder mindst 2 årlige møder.
- Stk. 5. Forretningsudvalget er beslutningsdygtig, når mindst 1/2 af medlemmerne er til stede. I tilfælde af stemmelighed bortfalder fremkommet forslag.
- Stk.6. Hvervet som medlem af forretningsudvalget er ulønnet. Der kan udbetales befordringsgodtgørelse efter gældende regler.

§ 6 Forretningsudvalgets opgaver er at fastlægge de faglige retningslinjer og mål for Folkekirke og Religionsmøde. Retningslinjer og mål drøftes med repræsentanter for stiftsrådene på det årlige møde.

- Stk. 2 Forretningsudvalget udpeger en driftsledelse efter indstilling fra biskoppen over Københavns Stift. Driftsledelsen består af 5 personer med særlig viden om religionsmødet, ledelse og organisation samt netværk og kontakt til civilsamfundet og det kirkelige miljø. Driftsledelsen har den daglige ledelse af arbejdet i Folkekirke og Religionsmøde efter retningslinjer fastsat af forretningsudvalget. Driftsledelsen udarbejder sammen med medarbejderne en årlig beretning om arbejdet i Folkekirke og Religionsmøde.

§7 Medarbejdere i Folkekirke og Religionsmøde ansættes efter driftsledelsens indstilling til biskoppen over Københavns Stift. Københavns biskop træffer den endelige beslutning om ansættelse og afsked af medarbejder. Københavns Stiftsadministration er ansættelsessted. Arbejdsbeskrivelsen for medarbejdere skal være godkendt af i forretningsudvalget.

§8 Biskoppen over København Stift kan nedsætte arbejdsgrupper og/ eller faggrupper, til konkrete opgaver eller som referencegrupper. Forretningsudvalget fastsætter forretningsordenen for fagudvalg og referencegrupper.

Klage- & ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§9 Enhver tvist om forståelse, fortolkning eller udfyldning af denne vedtægt eller om samarbejde i henhold til vedtægtens §2 mellem bispeembederne, stiftsudvalg, Folkekirkens migrantarbejde og andre organisationer med hvilke, der er indgået samarbejdsaftaler, kan forelægges Kirkeministeriet til afgørelse.

§10 Kirkeministeriets godkendelse kræves til: 1) vedtægtsændringer 2) indgåelse af samarbejdsaftaler i medfør af §2 samt 3) fastsættelse af vilkår i anledning af opløsning af samarbejdet.

§11 Denne vedtægt træder i kraft 2. juli 2020. Samarbejdet kan opløses med 3 måneders varsel til udgangen af et kalenderår, hvis deltagerne er enige herom. Kirkeministerien kan opløse samarbejdet efter en deltagers anmodning, eller når der i øvrigt er rimelig grund dertil.

§12 Vedtægten samt de supplerende samarbejdsaftaler i medfør af §2 er til rådighed for offentligheden på samtlige stiftsadministrationers kontorer og i Kirkeministeriet.

Underskrevet den 30. juni 2020

Peter Skov-Jakobsen

Biskop over Københavns Stift

Henrik Stubkjær

Biskop over Viborg Stift

Henrik Wigh-Poulsen

Biskop over Aarhus Stift

Henning Toft Bro

Biskop over Aalborg Stift

Marianne Christiansen

Biskop over Haderslev Stift

Marianne Gaarden

Biskop over Lolland-Falsters Stift

Elof Westergaard

Biskop over Ribe Stift

Lise-Lotte Rebel

Biskop over Helsingør Stift

Tine Lindhardt

Biskop over Fyens Stift

Peter Fischer-Møller

Biskop over Roskilde Stift

Forståelsespapir for Folkekirke og Religionsmøde

Indledning og baggrund

I 2018 bad biskopperne stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde¹ om at kigge på den fremtidige organisering af religionsmødearbejdet på nationalt plan. Folkekirke og Religionsmøde I påbegyndte arbejdet, men blev hurtigt klar over, at indholdsdelen skulle afklares før strukturdelen.

Det førte til en visionsproces både for eksterne interessenter, i forhold til Folkekirke og Religionsmøde I, i og omkring folkekirken. Visionsprocessen for eksterne blev afholdt den 4. februar 2019 og den 28. februar 2019 blev der afholdt visionsproces for bestyrelsen for Folkekirke og Religionsmøde I. Herefter blev materialet fra processen samlet i vedhæftede anbefaling fra Folkekirke og Religionsmøde I's bestyrelse, der blev vedtaget af bestyrelsen 9. april 2019: 'Folkekirkens religionsmødeopgaver i et 5 - 10 årigt perspektiv - definering af fem arbejdsfelter og forslag til ny organisering'

Biskopperne behandlede anbefalingerne på deres møde den 23. -26. april 2019 og valgte at følge Folkekirke og Religionsmøde I's anbefalinger, således at Københavns Stift på vegne af biskopperne ville indsende en ansøgning til Kirkeministeriet om, at der oprettes en nyt samarbejde om religionsmøde. Dette samarbejde skal forankres i Københavns Stift, men have nationalt opdrag.

Sidste møde i Folkekirke og Religionsmøde I's bestyrelsen blev holdt i november 2019. Her blev arbejdet inden for den hidtidige struktur afsluttet.

Den fremtidige organisation benævnes i dette papir Folkekirke og Religionsmøde II.

Overordnet mindes der om, at dét, der adskiller Folkekirke og Religionsmøde II fra Folkekirkens migrantarbejde, består i at Folkekirkens migrantarbejde først og fremmest retter sig til mennesker, der nys er kommet til Danmark, og som er eller bliver kristne og ønsker en folkekirkelig praksis, hvor religionsmødet er, som ordet siger, et møde mellem flere religioner. Migrantarbejdet er et internt kirkeligt anliggende, mens religionsmødet både er et internt kirkeligt anliggende og et eksternt anliggende i forhold til andre trossamfund og samfundet.

¹ Folkekirke og Religionsmøde I dækker over det oprindelige samarbejde, der i 2005 var indgået mellem 8 stiftsøvrigheder.

Der er brug for både et folkekirkens migrantarbejde og et folkekirkeligt religionsmøde arbejde, og der er brug for et samarbejde mellem de to, selvom de har forskelligt sigte. Overlap kan finde sted.

Det er vigtigt, at Folkekirke og Religionsmøde II ikke lukker sig om sig selv i religionsmødearbejdet, men skal være relevant for samfundet.

Organisation

Forudsætninger:

- Det er vigtigt at sikre en dynamisk struktur, så alle stifter kan blive involveret i arbejdet, selvom arbejdet formelt er forankret i ét stift.
- Forankringen i alle stifter sikres gennem forretningsudvalget, der holder 2 årlige møder. Medlemmer af forretningsudvalget udpeges af den lokale biskop, og kan udpeges både blandt læge og gejstlige. Københavns biskop er født medlem af forretningsudvalget.
- En tydelig forankring af arbejdet i folkekirkens struktur er vigtig for at gøre arbejde operativt.

Det er vigtigt, at en ny struktur sætter rammerne for at arbejdsfelterne placeret hos samarbejdspartener kan samvirke og skabe synergi.

Forslag:

- En gang årligt, deltager repræsentanter for landets stiftsråd, de ansatte ved F&R samt driftsledelsen i forretningsudvalgets møde (Stormødet).
- Forretningsudvalgets funktionsperiode følger stiftsrådets funktionsperiode.
- Hvert stiftsråd udpeger en repræsentant til deltagelse i det årlige stormøde, men den pågældende behøver ikke selv at have plads i stiftsrådet. Det kan fx være ét medlem fra stiftsrådets udvalg for folkekirke og religionsmøde, fra en lokal kirkelig eller ikke-kirkelig organisation eller en anden person med særlig interesse eller viden.
- På Stormødet godkendes den årlige beretning udarbejdet i samarbejde mellem medarbejdere og driftsledelsen. På Stormødet drøftes retningslinjer for arbejdet og det følgende års fokus.
- Retningslinjerne for det følgende år skal af biskoppen over Københavns stift forelægges bispekollegiet inden bispemødet i oktober. Der arbejdes typisk med ét fokusområde pr år – og dette kan gentages.
- Forretningsudvalget udpeger en driftsledelse efter indstilling fra Biskoppen over Københavns stift. Driftsledelsen består af 5 personer. Følgende kompetencer skal være repræsenteret; 1-2 personer skal have stor indsigt (teologisk faglighed og/eller praktisk faglighed) på religionsmødeområdet, mindst én person med dygtighed inden for ledelse og organisation,

1-2 personer med bredt netværk og kontakt til civilsamfundet og det kirkelige miljø. Driftsledelsen arbejder på biskoppens mandat.

- Driftsledelsen er den daglige ledelse for arbejdet i Folkekirke og Religionsmøde.
- Forretningsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.
- Forretningsudvalget fastsætter retningslinjerne for driftsledelsens arbejde.
- Driftsledelsen har ansvaret for, at retningslinjerne følges og bistår medarbejderne med at bruge folkekirkestruktur og netværk.
- Medarbejdere ansættes ved, at driftsledelsen indstiller til Københavns biskop. Københavns biskop træffer den endelige beslutning.
- Uenighed mellem forretningsudvalg og driftsledelsen afgøres af biskoppen over Københavns stift.

Opgaveindhold

Religionsmødet skal være landsdækkende og forankret i stifterne. Vidensindsamling og netværksdannelse er hovedområderne.

Forudsætninger:

- Forbindelsen til stiftsudvalg og ressourcepersoner i stifterne er vigtige for at arbejdet lykkes.
- En tydelig forankring af arbejdet i folkekirkens struktur er vigtig for at gøre arbejde operativt.

Forslag:

- Medarbejderne er forpligtet til at holde 3 årlige møder med repræsentanter for Folkekirkens Migrantarbejde.
- Alle stifter besøges mindst én gang årligt. Stiftsudvalg og ressourcepersoner bl.a. provster og relevante lægfolk er centrale i besøgene.
- Netværksopbygning og netværksvedligeholdelse blandt de lokale ressourcepersoner er central. De skal oprette en vidensbank så man kan facilitere et lokalt arbejde. – Arbejdet skal være opsøgende, der skal ydes en proaktiv indsats, hvor F&R inspirerer og opfordrer til, at der arbejdes med religionsmøde lokalt i sognene.
 - **Videns og idébank om religionsmøde**
- Der skal samles viden om religionsmødets konkrete muligheder og udfordringer samt videreformidles og opkvalificeres til lokale løsninger til inspiration for andre sogne.
- Der skal udvikles dialogfremmende materialer til inspiration inkl. redskaber.
- Medarbejderne skal være tilgængelige som relevante ressourcer for sogne, provstier og stifter / stiftsudvalg og facilitere et beredskab i samarbejde

med stifterne, der lokalt kan være med til at videreudvikle og omsætte ressourcerne til handling.

- **Religionsmøde for fagprofessionelle, politikere og civilsamfundsaktører**
 - Gennem samskabelse med lokale aktører at arbejde for faglig opkvalificering af fagprofessionelle, der skal håndtere religionsmødet i dagligdagen (fx lærere, sygeplejersker/læger, SOSU'er, pædagoger).
 - Netværksdannelse for politikere og civilsamfundsaktører, der skal bidrage til at løse problematikker omkring religionsmødet i samfundet
 - Udvikle dialogskabende materialer og redskaber til refleksionspraksis.
- **Netværk med andre religioner**
 - Etablere et multilateralt råd eller tænketank om tros- og livssyn i samfundet, der kan styrke relationer mellem trossamfundene og kvalificere religions legitime plads i det offentlige rum samt styrke religiøse lederes synlighed og ansvar for samfundet.
 - Styrke bilaterale netværk og samtale med andre religioner.
- Endvidere varetages følgende opgaver, eventuelt i samarbejde med andre aktører:
 - **Netværk mellem ansatte og frivillige i folkekirken**
 - Opkvalificere ansatte og frivillige i folkekirken, der i hverdagen indgår i relationer med mennesker med anden tro eller livssyn (fx skole-kirke medarbejdere, gravere, hospitalspræster, beredskabspræster, sognepræster, frivillige og menighedsråd).
 - Opkvalificere det religions- og livssynsmøde, der i dag opstår mange steder i samtalens rum ved fx babysalmesang, dåbssamtaler og begravelsessamtaler.
 - Udvikle dialogskabende materialer og redskaber til praksisrefleksion.

Evaluerings af organisationen efter senest 5 år.

Helle Ostenfeld og Michael Krogstrup den 10. juni 2020